Skicka Skriv ut + − Textstorlek
Publicerad 9 januari 17:13

Ännu en glasskulptur stulen

Ännu ett konstverk signerat Bertil Vallien har stulits, den här gången från biblioteket i Emmaboda.

DET STULNA FÖREMÅLET är en hängande glasbåt.

Tjuvarna ska ha tagit sig in genom att krossa en dörr på bibliotekets baksida, rapporterar Smålandsnytt på nätet.

Åfors glasbruk, där skulpturen en gång tillverkades, ska nu hjälpa till att värdera konstverket.

I söndags upptäcktes att en annan glasskulptur signerad Vallien stulits i Växjö domkyrka, en dödskalle som ingick i altarskåpets utsmyckning.

Från TT

Skicka Skriv ut + − Textstorlek
Uppdaterad 9 augusti 00:00

Patronen i Kosta/Boda

GLASFORMGIVARNA OCH BRUKSPATRONEN, SVT 2 18.15

Glasriket i Småland hade en storhetstid under de decennier Erik Rosén var vd för Kosta/Boda. Christian Falk har gjort ett program om "den siste brukspatronen".

ERIK ROSÉN blev 1947, blott 23 år gammal, chef för Boda glasbruk och senare för Kosta/Boda. Han är i mångt och mycket ensam mannen bakom svenskt konstglas stora berömmelse och kommersiella framgångar. Hans vågade idé var att knyta begåvade formgivare till bruket och ge dem tid att utvecklas.

En av de första han kontaktade var den 21-årige Erik Höglund som anställdes 1953 för 240 kronor i månaden, lika mycket som Höglunds hyra.

- Genom att lönen var så låg så hade jag inget att förlora på att prova nya idéer, säger Höglund i en intervju från 90-talet som ingår i programmet "Glasformgivarna och brukspatronen". Erik Höglund dog 1998.

Höglunds nya formidéer med rustika, kraftfulla former var ett lyckokast och blev startskottet för en ny era i det småländska glasriket. I programmet berättar Erik Rosén, som lämnade den direkta verksamheten på 80-talet, och många av de formgivare han anlitade om en svunnen, uppenbart lycklig tid, då hela glasbrukssamhället i de småländska skogarna levde genom och för glasets kommersiella succé.

ROSÉN BODDE i en disponentvilla intill glasbruket. I samhället byggdes arbetarbostäder i ringar kring bruket. När verksamheten var som störst jobbade 10-15 formgivare i Kosta/Boda tillsammans med 800 glasarbetare.

- Man visste att om man var mån om sina medarbetare så fungerade produktionen också bra, säger Lars Thor, fd chef för Smålands glasmuseum i programmet.

Folket i bruksorterna mer eller mindre slussades in i verksamheten. De unga behövde inte ens söka jobb när de gått ut skolan, de hamnade automatiskt på bruket.

Erik Rosén själv hade fötts direkt in i brukskulturen, även bokstavligen. Han föddes på kontoret på Emmaboda fönsterglasbruk 1924.

FORMGIVARE som Bertil Vallien, Anna Ehrner, Monica Backström och Ulrica Hydman-Vallien berättar om Roséns engagemang i verksamheten.

- Han kom och tittade på vad jag höll på med minst varannan dag. Och ibland var vi oense, han var envis, berättar Bertil Vallien.

Rosén hade koll på det mesta. Arbetare som försökte ta sig hem från bruket tio minuter innan

arbetsdagen var slut riskerade att stoppas av honom.

erik Rosén lämnade Kosta/Boda 1978, satt därefter i ledningen för de nya ägarna ett par år innan han helt valde att hoppa av i början av 1980-talet.

Efter Erik Rosén har företaget haft svåra problem. Ett otal ägare som inte drivit verksamheten på det "bruksnära" vis som Rosén gjorde har kommit och gått.

2005 kom dock en vändning då Torsten Jansson köpte företaget. Han har bosatt sig på orten och är en chef som syns på arbetsgolvet, vilket både glasblåsare och formgivare uppskattar. Jansson har lyckats vända den negativa trenden. Den internationella satsningen på konstglas har blivit mycket lyckosam.

- Jag är säker på att han och Erik Rosén skulle gilla varandra, säger Ulrica Hydman-Vallien.

Hans Kronbrink

3. Konst på Vida i Halltorp

Vida konstmuseum är ett ufo i det öländska landskapet. De fyrkantiga lådorna i glas, järn och vitmålad betong sticker upp som ett mini-Louisiana med naturen allestädes närvarande genom fönsterväggar åt Kalmarsund. Alla dörrar är tre meter höga och den minimala innergården nästan japansk med sin strama bassäng.

KÄNSLAN PÅ insidan är mondän. Personalen har klätts i svart, och i fiket spelas soft jazz. Här handlar det om kultur med stort K - långt från hemslöjdade väderkvarnar i miniatyr.

Två utställningshallar är permanenta. I den ena huserar Ulrica Hydman-Vallien med verk från hela sin yrkesbana. Mycket i glas, förstås. I den andra huserar maken Bertil Vallien. Förutom museidelen finns tre utställningshallar för tillfälliga utställningar. Ulf Trotzig-hallen invigdes i fjol. I sommar ställer bland andra Bård Breivik ut skulpturer och Johan Scott målningar.

Skicka Skriv ut + | − Textstorlek
Publicerad 27 oktober 2004

Ägare vill lämna glasriket i Småland

De danska ägarna till Orrefors Kosta Boda har bestämt sig för att lämna det småländska glasriket.
- Målet är att hela Orrefors Kosta Boda ska säljas inom ett eller två år, säger Fleming Lindelöv, vd för Royal Scandinavia till Dagens Industri.

FLEMING LINDELÖV säger att han helst ser att en svensk ägare tar över.

Bakgrunden till beslutet är flera knackiga år med röda bokslut. I år har förlusten varit cirka 50 miljoner kronor, enligt uppgift från personalen till tidningen. Orrefors Kosta Bodas vd Håkan Cöster säger att årets resultat varit sämre än förra årets, men att det finns hopp om en vändning till nästa år.

UNDER HANS TID som vd har två småländska glasbruk lagts ned och personalen har minskats från 850 till 700 anställda.

Glasföretagets formgivare har informerats om planerna på en försäljning.

- Jag hoppas på en engagerad och intresserad ägare som har mycket pengar och tålamod, säger formgivaren Bertil Vallien till tidningen.

Orrefors Kosta Boda har varit en del av danska Royal Scandinavia sedan 1997.

Skicka Skriv ut + | − Textstorlek
Publicerad 11 februari 2003

Forntid blandas med nutid

"Forntid nu"

öppnar på onsdag 12/2, på Historiska museet, Narvavägen 13-17. Utställningen är länk mellan den gamla permanentutställningen och den nya som ska stå färdig hösten 2004.

Kulturkrockar. En tidlöst vacker vikingahjälm och ett slagvärd tillsammans med patronhylsor.

Stenåldersmannen i Skateholmsgraven kramar ett litet barn överströtт med rödockra.

Ett vackert glashuvud skapat av Bertil Vallien blickar ned mot Skateholmsgravens anonyma stenåldersman. Nu och då. Ett möte genom tidsåldrarna med människan i fokus.

KANSKE HAR VI inte förändrats särskilt mycket under de senaste tusen åren. Våra rädslor, grubblerier och glädjeämnen är i grunden desamma. Även om prylarna som låter oss leva ut dem har gått från enkla redskap till komplicerad digitalteknik.

Historiska museets nya utställning är en resa utan kronologi, in i människans själva existens.

I en monter hänger en tidlöst vacker vikingahjälm och ett slagsvärd tillsammans med nutida patronhylsor och en bild av en brännskadad flicka på en väg i Vietnam. Samma fasor men olika tidsåldrar. Vänder man sig om lyser en färgbild från Himmelska fridens torg uppfordrande från väggen. En ensam man står upp mot raden av stridsvagnar. Mod och civilkurage. Skulle man själv ha vågat?

HÄR SKA TANKARNA starta. Intryck ur det förflutna blandas med nutid. I mitten av rummet två halvcirkelformade träbänkar där en grupp kan samlas och fundera vidare. Har dagens samhälle några likheter med dem som var en gång för länge sedan? Är då och nu verkligen så avlägsna, egentligen?
- Vi lever i alla tider samtidigt, säger Ulrika Wolff, som har formgivit utställningen. Här kan besökarna hämta influenser som de kan jämföra med vår egen tid.

"Forntid nu" är ingen stor utställning. Omkring 100 föremål har vaskats fram ur museets 22 miljoner. Några av dem är klassiker som Alundaälgen och Vendelhjälmen. Skulle de inte finnas med så skulle folk

fråga efter dem.

När man vandrar igenom rummen, omgiven av trä och sten och metall, inser man snart att det är människorna bakom dessa vackra och ändamålsenliga föremål som ropar på uppmärksamhet.

DEN RÖDA TRÅDEN är vi själva. Våra tankar och förhoppningar inför det korta jordelivet. Ett försök att knyta samman generationer långt bortom släktträdets suddiga rotsystem.

Vikingatidens krig var minst lika hemska som nutidens. Också de slutade med död och lemlästning och väntande familjer som aldrig fick veta den resandes öde.

Ett par skridskor utkarvade ur ett kalvben ligger intill en liten barnsko. Lek och glädje utan tevespel.
- Vi vill att besökarna ska fundera kring de eviga frågorna, säger Kajsa Althén, museilektor och ansvarig för utställningen. Att se människan bakom föremålen.

Kring ett bord ska besökarna kunna göra mer än så. Här går museet sin egen väg och plockar fram ett sextiotal stenföremål ur montrarna färdiga att röra vid.

FLERA MONTRAR TALAR om kulturkrockar och möten över gränserna. De har inte alltid varit så friktionsfria. I en reseskildring från 900-talet beskriver Ibn Fadlan sitt möte med nordborna så här: "De är Allahs smutsigaste varelser: de tvättar sig inte efter baj eller kiss, inte heller efter samlag och tvättar inte händerna efter maten. De är som vilsegångna åsnor..."

De nordiska barbarerna. Så såg vi ut i andras ögon för 1.100 år sedan.

Kanske har vi något att lära också av detta.

Clas Svahn